

Jan Kruszewski

Konferencja "Współpraca transgraniczna Polski z krajami bałtyckimi, Białorusią - Obwodem Kaliningradzkim FR. Uwarunkowania i perspektywy rozwoju"

International Journal of Management and Economics 13, 188-190

2002

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Konferencja „Współpraca transgraniczna Polski z krajami bałtyckimi, Białorusią – Obwodem Kaliningradzkim FR. Uwarunkowania i perspektywy rozwoju”

W dniach 9–11 czerwca 2002 r. w Augustowie odbyła się konferencja „Współpraca transgraniczna Polski z krajami bałtyckimi, Białorusią – Obwodem Kaliningradzkim FR. Uwarunkowania i perspektywy rozwoju”.

Konferencja ta była już trzecim z kolei znaczącym spotkaniem naukowym poświęconym współpracy i integracji Polski z krajami tego regionu, które są organizowane w ramach szerszego projektu badawczego. Zarówno w opracowaniu koncepcji konferencji przez radę naukową, jak i w pracach przygotowawczych prowadzonych przez komitet organizacyjny pod przewodnictwem prof. dr hab. Wojciecha Bieńkowskiego znaczący udział mieli pracownicy Kolegium Gospodarki Światowej (prof. dr hab. Eufemia Teichmann – kierownik Zakładu Badań Gospodarki Państw Bałtyckich w Instytucie Gospodarki Światowej, prof. dr hab. Włodzimierz Januszkiewicz, dr Tomasz Dołęgowski, dr Jan Kruszewski, mgr Krzysztof Falkowski).

Jakkolwiek inicjatorem i głównym organizatorem cyklu jest Wydział Ekonomiczny Uniwersytetu w Białymstoku, a więc uczelni, dla której problematyka współpracy z sąsiadami z północnego wschodu jest niezwykle istotna i w sposób naturalny bliska, to jej ponadregionalne znaczenie wywołało zainteresowanie w wielu innych krajowych ośrodkach naukowych i zagranicznych, a Instytut Gospodarki Światowej w Kolegium Gospodarki Światowej skłoniło do ścisłej, merytorycznej i organizacyjnej współpracy z środowiskiem naukowym Regionu Podlaskiego. Instytut Gospodarki Światowej prowadzi bowiem badania zarówno w zakresie globalnych problemów ekonomicznych, jak i nad gospodarką państw bałtyckich, a także zajmuje się innymi wybranymi dziedzinami i problemami międzynarodowej współpracy gospodarczej. Tematyka konferencji, w każdej nowej edycji modyfikowana i uwzględniająca bieżącą sytuację międzynarodową i postępy w procesach integracji, w swym głównym nurcie wynika z coraz bliższej perspektywy członkostwa Polski oraz krajów bałtyckich w Unii Europejskiej, a także z przyszłego przystąpienia państw tego regionu do NATO.

Należy przy tym zaznaczyć, że w proces dostosowawczy, który obejmuje kraje kandydujące obecnie do Unii Europejskiej zostaną włączone również te kraje regionu, które nie mają możliwości przystąpienia do Unii w najbliższym czasie. Proces ten będzie zatem warunkował nasze sąsiedzkie stosunki również z tymi krajami.

Innym ważnym czynnikiem wpływającym na nasze sąsiedztwo jest realizacja tych programów Unii Europejskiej, które mają na celu rozwój współpracy transgranicznej. Doświadczenia państw członkowskich Unii we współpracy transgranicznej z krajami sąsiednimi są tu bardzo pouczające. Również doświadczenia Polski związane z tą formą współpracy warte są przedyskutowania i przekazania innym krajom, kolejnym beneficjentom programów współpracy transgranicznej.

Ta konkretna i bardzo szczegółowa zasadnicza problematyka konferencji została poprzedzona szerszym wstępem, stanowiącym jej kontekst i określającym jej uwarunkowania.

Pierwszym, wprowadzającym tematem obrad i dyskusji była geopolityczna perspektywa współpracy regionalnej, której nakreślenie miało za zadanie uzmysłowienie właściwych proporcji i zakresu analizowanych zjawisk oraz procesów integracyjnych.

Druga grupa problemów obejmowała uwarunkowania makroekonomiczne oraz najważniejsze zmiany instytucjonalne współpracy transgranicznej. Zmiany te wynikają częściowo z różnego przebiegu procesów transformacyjnych, jak również z intensywnych przygotowań związanych z przyszłym członkostwem państw Europy Środkowo-Wschodniej w Unii Europejskiej i w NATO.

Kolejna grupa zagadnień dotyczyła konkretnych doświadczeń w zakresie współpracy transgranicznej państw członkowskich Unii Europejskiej. Kraje unijne dysponują już od lat środkami pochodzącymi z funduszy strukturalnych, które pozwalają na współfinansowanie projektów i przedsięwzięć na szczeblu regionalnym. Z perspektywy przyszłego członkostwa Polski w strukturach unijnych doświadczenia i sposób wykorzystania tych funduszy przyczynią się do efektywniejszego wykorzystania przyznanych nam środków finansowych oraz wpłyną na rozwój współpracy transgranicznej pomiędzy regionami nowych i starych państw członkowskich.

W kontekście przyszłej współpracy bardzo ważnym zagadnieniem staje się upowszechnienie wśród krajów sąsiednich zasad i wzorów demokracji oraz rynkowych rozwiązań instytucjonalnych zapoczątkowanych pod koniec lat 80. w Polsce, Czechach i na Węgrzech, które są niezbędnym elementem w dalszym procesie integracji europejskiej. Tej problematyce był poświęcony oddzielny blok tematyczny, obejmujący również zagadnienia pokrewne, takie jak rozwój samorządności czy działalność organizacji pozarządowych.

Tak szeroki i poszerzany z roku na rok wachlarz dyskutowanych problemów, udział przedstawicieli zagranicznych ośrodków naukowych, a także przedstawicieli władz województwa podlaskiego dowodzi, że ta coroczna, międzynarodowa konferencja wpisała się już na stałe w kalendarium spotkań naukowych w Polsce, których głównym celem jest propagowanie wiedzy o rozwoju współpracy transgranicznej Polski z krajami bałtyckimi, Białorusią, Rosją-Obwodem Ka-

liningradzkim. O rosnącym znaczeniu tegorocznego spotkania świadczy pozyskanie nowych sponsorów, w tym Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności.

Wydane przed konferencją materiały zawierały czterdzieści referatów, spośród których kilka zostało przygotowanych i przedstawionych przez pracowników Kolegium Gospodarki Światowej (prof. dr hab. Janusz W. Gołębiowski – „Zmiany w polityce Unii Europejskiej w kwestii poszerzania ugrupowania i ich konsekwencje geopolityczne”, dr Tomasz Dołęgowski – „Doświadczenia SGH w zakresie współpracy w Regionie”, mgr Krzysztof Falkowski – „Sąsiedztwo Polski z obwodem Kaliningradzkim – Federacja Rosyjska w obliczu rozszerzenia Unii Europejskiej”, mgr Filip Kamiński – „Współpraca transgraniczna niemieckich państw związkowych”, mgr Małgorzata Runiewicz – „Rola organizacji pozarządowych we współpracy transgranicznej Polski z sąsiadami Północnego Wschodu”).

Ostateczny dorobek konferencji, uwzględniający zarówno wybrane referaty opublikowane w materiałach konferencyjnych, jak i najważniejsze opracowania przedstawione w jej trakcie, w tym przede wszystkim referat prof. dr hab. Eufemii Teichmann – „Euroatlantycki i europejski wymiar współczesnych stosunków Polski z Litwą”, został opublikowany w formie książkowej.*

Cykl spotkań naukowych poświęconych współpracy transgranicznej będzie kontynuowany w następnych latach, a termin kolejnej konferencji ustalono wstępnie na 15-17 czerwca 2003 r. Wkład merytoryczny pracowników Kolegium Gospodarki Światowej będzie, jak zwykle, bardzo mile widziany, gwarantując wysoki poziom i zapewniając szerszy, ogólnokrajowy charakter tego ważnego spotkania naukowego.

Jan Kruszewski

* Współpraca transgraniczna Polski z krajami bałtyckimi, Białorusią i Rosją - Obwód Kaliningradzki. Uwarunkowania i perspektywy rozwoju, red. W. Bieńkowski, J. Grabowiecki i H. Wnorowski, Wyd. Uniwersytet w Białymstoku i Polskie Towarzystwo Ekonomiczne – Oddział w Białymstoku, Białystok 2002.